

Co mówią w Warszawie

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzynskiego we Wrzesniu
Odpowiedzialny za treści redakcyjną Andrzej Prądzynski we Wrzesniu
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na pocztę: miesięcznie — 96 zł, kwartalnie 2,88 zł, w kwadransy: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł — Ogłoszenia: za miejsce 1-lm. 1 milim. w wyś 5 grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzieł przed ukazaniem się numeru — Telef. № 389

№ 87

Wrzesień, czwartek dnia 30 lipca 1925

Rok VII

Życie na stan.

Gospodarka całego narodu i państwa jest wykładnikiem i spotegowaniem odbiciem ogólnej sytuacji ekonomicznej obywateli. To, co się zauważa w domach prywatnych, zauważyć też można w większej mierze u szczytów gospodarki krajowej.

Jeżeli idziemy po linii postulatów mogących naprawić dotychczasowe błędy i pchnąć kwestię podwyższenia naszej gospodarki na niezawodne tory, to na pierwsze miejsce wysuwa się oszczędność, będąca zadatkami przyszłości państwa.

Na temat powyższy kreśli p. A. K. na łamach „Kurjera Poznańskiego” m. in. następujące słuszne uwagi:

„Tymczasem wolna niesłychanie zmaterjalizowała ludzi, odzwyczaiła od pracy, przyzwyczaiła do łatwych zysków, spaczającą gruntownie jednostki, które nieproduktywne budzą z widzeniem gospodarczym czestokroć nawet nieuczciwymi sposobami, doszły do majątków. Żnika prawie zupełnie szlachetność i pielegnacja godności osobistej. Jej miejsce zastąpiła brutalna zuchwalność na pieniądzu i to bez wyjątków w sferach społecznych.”

Przyzwany upadku tej etyki społecznej podniesienie się stopy życia na dużą skalę. Podczas okresu inflacyjnego, który zniszczył nietykło dóbr materialnych, ale i moralny, wytworzyła się nowa era stosunków społecznych. Ona też jest kolebką, w której wychowała się między innymi, także życie państwa. Pierwotnie wrażliwość wartości, wzrastała dnia na dzień, a później nawet z godziny na godzinę, szybkość konsumpcji. Hasło dnia starsza się w krótkich słowach: „Lepiej przeżyć, bo jutro zato i tak mniej już dostanę”. Życie z dnia na dzień, w takim trybie prowadzone, siłą rzeczy wywołało stan przed się nienaturalny wzrost wyjątkowego poppytu i przyzwyczajenia się do nieograniczonej konsumpcji, na którą poprawiał się „apetyt” w miarę jej rozmiarów... „Popuszczać tylko pas”. Na nimen polu nastąpiło znowu przegrupowanie sił i dóbr ekonomicznych. Kapitał rzeczowy uległ przestoiżeniu na papierowy.

Powrotna reakcja, przywracała mu zazwyczaj tylko częściowo pierwotne kształty, nie mówiąc już o wartości. Ludzie zamieniali kamienie na akcje, pozbijając się lekko niekiedy dach nad głowę. Zachłanność, która samą siebie miała tylko do zadowalania. Ich realność przeszły w ręce obcego elementu, albo szkodliwym, który zniszczył grunty, na których się opierała ich najniższego nakładu sił i pracy. Najpalsniejsze okazy świętynie utrzymywane, przechodząc z rąk do rąk, tracili na swojej rzeczywistej wartości. Wreszcie marniali zupełnie we władaniu różnych elementów, najmniej do roli przegrywanych i nie mających dobytku na swoim obci. Mania wielkości u nowych gospodarzy, zachowujących się brutalnie wobec lokatorów, odbiła się wielokrotnie echem rozpraw sądowych. Powstały nawet nowe instytucje i urzędy, poświęcone sprawom mieszkaniowym.

Wstąpmy do pierwszej lepszej rodziny, gdzie babcia, rodzice, wujkowie, przyjaciele sprzedawali jaryżny, tak wszystkim do odżywiania potrzebne, a tak mało komu dostępne. W kilka niepełna miesiecy potem, nie można rozpocząć ani składu ani ludzi, których zdradzają tylko ruchy — i „wielkopaniś” opryskliwisko wobec klientów. Wreszcie, zremontowani, przyjeżdżają do rodziców, zremontowali i stawali się odrazu „panem”. Za byle jakim podmuchem spekulacji porzucało, nawet w potowie zrobiona pracę i stanowiąca, gdyż łatwiejszy zarobek znajdowało gdzieś indziej. Urzędniccy masami opuszczali urzędy, na których mało im zależało. Służąca, wygryzawszy na przykład, w pięć dni już w innym państwie, tonie, przemawia do swojej pani. A obrazowi się o co bądź szukała sobie innej „posady”. Jednym słowem, dawała nędra zadzierala coraz wyżej. Żnika solidna praca, a na całe dni zapanowała typowe zbywanie, które odbiło się w nędzę niemal kierunku, przy budowie naszego państwa.

Oczywiście, było to tylko pozorne bogactwo, które łatwo zdobyć, ale trudniej utrzymać, albowiem potrzeba do tego skarbów także duchownych i minimum inteligencji, której właśnie nowobogactwom brakowało. Dlatego też z matematyczną przewidywalnością, zaczynała ponownie gwałtownie gwiazd na tym osobliwym firmamencie. W normalnych stosunkach, nie są one zdolne nie już do świadczenia, ale wogóle do życia.

Czas już wielki rozejrzeć się w tem położeniu. Nie można bowiem zapomnieć o tem, że rosnące biele tyko si, które mniej wydaje, niż zarabiała. Kto ze swojej rodziny zjada wszystko, co zarabia, nie mówiąc już o nadwyżce konsumpcji, napewno nie będzie rość a przy ogólnym zwroście otoczenia spadnie będzie szybko na posiom coraz niższy. Zjadając zaś na kredyt, trzeba się staczać coraz niżej, i niżej, aż do utraty samodzielnego życia, czy też majątku. W każdym zatem gospodarstwie należy myśleć o odkładaniu czy to kapitału inwestycyjnego, czy

też oszczędnościowego, albowiem tylko wtedy możliwe będzie utrzymywanie się na powierzchni. Przyrost bogactwa nie zdobędzie się zachłannością tylko rozumem, ograniczając konsumpcję, której wszystkie narody zawiądują swoją potęgę. Kiedy inne państwa mają kasy oszczędnościowe, przepięnienie, u nas świec one prawie pustkami. Upania natomiast coraz więcej luksusowych pojazdów po ulicach. Czyście widzieli kiedyś tyle samochodów?

Oj! Jakiś sam siebie. Wykupom nas przytem także obcy, proponując wzajemną sprzedaż, swoich środków żywności. Stopy życia wydłuża się niepomierne, jak to już powiedzieliśmy, we wszystkich sferach społeczeństwa. Kogo widzimy w kilka lat noszonem ubraniu, przestajemy go szanować, zapominając o tem, że sami przedtem nabywaliśmy je przez zarażenie miesiecy na raty, chłodziak „stosunki” były niby lepsze. Z czego się przedtem niewyśmiewano, dziś wszystkim imponuje. Zatracił się podział pracy i zanikła właściwa jej ocena.

Szeroki ten tryb życia na wielką skalę nie można uważać za postępek cywilizacji, którym chętnie chłociano się zasłonić. Prawdziwa kultura opiera się zgola na czem innym. Pozbawiona jest ona przedewszystkiem cech maraństwa, które u nas stały się chroniczne. Oznacza natomiast „etykę społeczeństwa, myśleniego kategoriami celowego przysparzania narodowi zasobów, aby w ciężkich chwilach, miało z czego czerpać powrotne zdrowie. Rowież i środki, jakimi do tego się dochodzi, nie mogą iść dalej, po dotychczasowej wytwiercz. Zaczyna bowiem kwitnąć już „oszczędność”, ale kosztem odebrania chleba drugiemu. Wytworzył się cały legion, tego rodzaju „przekładnych”, którym warcieli się w poszukiwaniu „dobrej sprawy”.

Na najwyższej szczyt mają oni doskonałe platne i wpływowe stanowiska, będące obok tego ludźmi nieogół żałoźnymi. Ponieważ ich zajęcie ogranicza się do kilka godzinnej pracy, przeto dzieją swojej sytuacji i najrozjęśniesz tytułom, odbierają jedynostawie, w tym wyjątkowym czasie, w którym żyją w takim razie podłego ich „upłomowanej” krytyce zaś zarobek z tego tytułu winyli idzie na opędzenie codziennych wydatków. Reszta na stanowisk niby oszczędności, które nawiasem mówiąc, kończą się zakupem luksusowego samochodu. Są to najrozjęśniesz w społeczeństwie, z którego walka jest bardzo trudną a z punktu widzenia etycznego zwyczajami pasyozami.

Ogólnie biorąc, dotychczas nie zmniejszył się zupełnie życie ponadstan, z którym mamy sposobność spotykać się na każdym kroku. Jest ona takim samym groźnym i niebezpiecznym wrogiem, jak inflacja. Utrudnia w niej wszelkie akcje społecznej skarbu, który nigdy nie może mieć jasnego poglądu na bilans społeczeństwa. Wraz z wysiłkami rządu w kierunku oszczędnościowym powinno podążyć także i społeczeństwo, osięgając w ten sposób daleko wydatniejsze wyniki w uornomowaniu najżywniejszych kwestyj swojej państwa.”

Berlińskie „środkie zaradco”

Berlin, 25. 7. Niemcy wysyłają z dniem 1 sierpnia 8 do 10 tys. polskich optantów do Polski nadających się na polski. W Polsce przebywa jeszcze 35 tys. niemieckich optantów. Masowa wysyłka optantów polsk. na stanowisk „środek zaradco” — przeciw zarządzeniom rządu warszawskiego.

Zakończono rokowań polsko-gdańskich.

Gdańsk, 27. 7. Rokowania polsko-gdańskie w sprawie kontyngentu towarów importowanych z Niemiec, zakończono wczoraj, 26. 7. 1925. Ze strony polskiej prowadził je szef sekcji ministerjum przemysłu i handlu Siebensiens, ze strony gdańskiej reaktor dr. Frank. Został określony kontyngent towarów, które Gdańsk będzie mógł sprowadzać do Gdańska na własne potrzeby. W najbliższym czasie nastąpić ma się w Warszawie rokowania polsko-gdańskie w sprawie cel wywozowych.

Niemieco o Gdańsku.

Gdańsk, 25. 7. Dr. Zint, działacz socjalistyczny, wytknął artykulem w „Berliner Tageblatt” w Gdańsku, że był miłośnik niemieckim. Artykuł ten wywołał wśród Niemców gdańskich silne wrażenie. Nawet liberalne „Danziger N. Nachr.” wyrażają ubolewanie, że dr. Zint mógł napisać artykuł, który — według tego pisma — wyrządził poważne szkody niemieczynie może on bowiem służyć „zasilnym argumentem w sprawie korytarna, pomorskiego. Kółka „nacionalistyczne” uważają artykuł dr. Zinta za argument przeciw udziałowi socjalistów w rządzie gdańskim.

O pakt bezbezpieczestwa.

Londyn, 26. 7. Reuter dowiaduje się, że prawdopodobnie nie było jeszcze żadnego paktu formalnego do rządu francuskiego jednak rząd angielski udzielił swemu ambasadorowi w Paryżu wskazówek, które umożliwiają wprowadzanie w dalszym ciągu narad z rządem francuskim w sprawie nowego dotychczas pakt bezbezpieczestwa. Wyraża on pogląd, że pakt ten nie może być zawarty przed trwającą. Zdaje się jednak wątpliwie by w najbliższych dniach oświadczenie było jakiegokolwiek wyniki.

Kto na tem nie żyje?

Warszawa, 26. 7. Dzienniki donoszą, że wskutek wojny gospodarczej z Polską, bilans wywozu Niemiec za czerwiec wykazuje olbrzymi niedobór. Eksport Niemiec w czerwcu zmniejszył się o 24 milionów marek.

- Kronika -

Wrzesień, dnia 29 lipca 1925 r.

Kalendarz rytmiko-katolicki: dzisiaj: Mary, jutro: Kuliina.

* Mieszkańcom tut. miasta zwraca się uwagę na ogłoszenie Magistratu m. Wrześni o wywołanie w czasie od godz. 6 lipca do 10 lipca w godzinach urzędowych (7 godzin na dobie) list osób uprawnionych do głosowania w wyborach do Rady Miejskiej.

Do głosowania uprawnieni są:

1. Osoby bez różnicy płci, które ukończyły w dniu wywołania listy wyborczej 21 rok życia.
2. Osoby, które w dniu wywołania listy wyborczyh b zamieszkuje w mieście Wrześni co najmniej 6 miesięcy stale.
3. Osoby, które są obywatelami Państwa Polskiego.
4. Osoby, posiadające pełnię honorowych praw obywatelskich.

Pominięci w listach wyborczych mają prawo wniesienia sprzeciwu w czasie wywołania list (od 15 do 30 VII. 25.) do Magistratu piśmiennie lub ustnie do protokołu.

Obowiązek każdego wyborcy jest przejechać listę i upewnić się czy nie został pominięty w liście wyborczy.

* Wytecieka do Powidza. W nadchodzącą niedzielę wyrusza z głównego dworca o godz. 7-mej rano. Podróż tam i z powrotem łącznie z wstępem do ogrodu „Uzdrowiska” wynosi dla dorosłych 3 zł, a dla dzieci do lat 14 1,50 zł.

Ze względu na wielkie zainteresowanie jakim niewątpliwie wytecieczka się cieszy radzimy się zapatrzeć wcześniej w bilety jazdy, których sprzedaży począwszy już od dziś podjęli się łaskawie p. Prądzynski, p. Chudziński, p. Trapięzńska ulica Podgórna i konduktorzy „Lutni” na Głównym Dworcu przed i czasie jazdy.

Program:

O godz. 7-mej rano wyjazd z Głównego Dworca, 11-tej wielka msza (Śpiew chóru męskiego „Lutni”).

Po obiedzie koncert w „Uzdrowisku”, o godz. 18-tej popisy „Lutni” z towarzyszeniem orkiestry 68 pp.

O godz. 20-tej zgł. 21 powrót. Zarząd „Lutni”.

* Bieżące skoki! Jak sam wszystkim wiadomo znajduje się około 400 duńskich sokółów w drodze z Ameryki do Polski, by nawiązać nie serdecznej łączności z ojczyzną macierzystej swych ojców.

Wytecieczka ta przybędzie w sobotę, dnia 8 sierpnia do poludnia do Gniezna. W przewidziany dzień będą gośćmi całego społeczeństwa, lecz ponieważ wytecieczka ta zorganizowana jest staraniem naszego bratniego związku na ziemi amerykańskiej, ciężki przedewszystkiem na sokolstwie obowiązek dokonania wszelkich starań, aby przyjęcie gości naszej organizacji w ich sercach niezaparta była na całe życie. Na przyjęcie drużyny z Ameryki w drodze Lecha organizuje się staniem tut. Sokółu w dniu tym wytecieczka do Gniezna. Upraszaj się tak członków Sokółu jak i osoby z poza towarzystwa o wzięcie udziału w wytecieczce. Odjazd nastąpi o 4 po poł. z Gniezna. W przewidziany dzień zgłoszenia przejeżdż przez Wł. Kaliszewski.

* Ządlenie pszczoł okazuje się dobrym środkiem ku zwalczaniu alkoholizmu. Obecnie Ameryka zaczęła w tym kierunku robić doświadczenia i pewna liczba pijaków poddała ukąszeniom pszczoł. Ze zdumieniem lekarze spostrzężli, że pijacy leczeni w ten sposób odznaczają się wielokrotnym nieprzyjęciem do trunków alkoholowych.

— Jarocin. (Oliara kapatańia) Kilku młodych ludzi udało się nad Litynie. Pora letnia nęci do kąpienia. Lutyńia jest obecnie miłą, trudno pójść żeby się miał ktoś w niej utopił, nie można nawet pójść, chyba się obmyć i w ten sposób odświeżyć cokolwiek. W tej intencji wszedł razem z innymi do wody Ludwik Jankowiak, przypadkiem pośliznął się i wpadł w polek, a że płynąć nie umiał, przetrwał się pewnie i stracił przytomność. W pięć minut wyciągnięto go z wody i przez odpowiednie ruchy rekami zdołano go ocucić przyszedł do przytomności zupełnie. Ale zamiast wypocząć i dociągnąć sposobność wypchnąć wodę, wybrano się zaraz w drogę powrotną. W drodze j. zdążył się i stracił przytomność wskutek naporu wody w płucah. W domu rzuciła mu się krew z płuca i krótko potem zmarł.

— Poznań. (Wydarto rzecze oliare.) Onegdaj w godz. popołudniowych idąc wybrzeżem Warty Władysław Wesolowski, urzędnik słodkiej polnicy

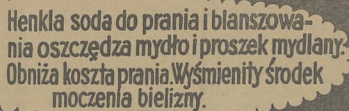
* Smutne skutki plotkarstwa. W Wiedniu w sferach arystokratycznych wielkie wrażenie wywołało

Po godzinie baron powrócił do domu zdrowy, gdyż przeciwnicy oszczędzając się, nie zakończyli krwawo tej całej awantury. Baronowa osierociła dwoje malutkich dzieci.

W nocy z 22 na 23 bm. dokonano napadu w pow. Horachowskim we wsi Korczyn Stary na dom Kellnera. Obezwładnwszy mieszkańców, bandyci zabrali gotówkę, gardebroje i towary bławatne, poczem zbiegli do lasu dawidowskiego. Tej samej nocy prawdopodobnie ci sami bandyci napadli na przejeżdżających drogą w gminie Podbrzezie pow. Horachowskiego kupców. Po ograbieniu ich, bandyci zbiegli do pobliskich lasów.

Abon. „Orędownik Wrzesiński“

Henkla soda do prania i blanszowania

z 1 1/4 roczną praktyką poszukuje posady od 15.8.25 Należy listownie objełabym posadę na majątku. Zgłosz pod adr.

Marja Danielewiczówna

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że pow. lekarz weterynaryjny twierdził pomiędzy trzodką chlewną p. Petzolda z Wrześni ul. Strzałkowska różycę.

Zagroda wyżej wymienionego podlega ograniczeniom przewidzianym w postanowieniach §§ 276-283 V. A. V. G. (przepisów wet.-policyjnych z dn. 1. V. 1912)

Września, dnia 28 lipca 1925 r.

Urząd Policyjny

L. dz. III, 4902/25 III. Soltysiak

Józef Gembalski

em. nauczyciel

Za grono nauczycielskie tuż, szkoły poważ.
i kółko nauczycielskie na Wrześnią i okol.
Gawecki, rektor. Ostrowicz, prezes.

Września, dnia 28. 7. 1925 r.
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 30-go b. m.
o godzinie 5 popoł. z kościoła szpitala miejskiego.
Zbiórka dzieci o godzinie 4½ przed szkołą.

M a m

Politi

POKOJ

Zgłosz. do eksped. Oręd.

Zamówienia na STEMPLE

każdego rodzaju przyjmuje
A. Prądyński, Września.

Księgarnia

A. Prądyński, Września

na przeciw kościoła

ma stale na składzie:

„ „ 111 2,50 zł.
„ Nasi pisarze nowe wydanie w druku
do nabycia będzie we wrześniu.

Mam
do oddania
kilkaset
butelek stos.
do win
owocowych.

Naboje Naboje

do polowania
już od 14 gr do 30 gr za szt.,
proch, śrut oraz wszelkie
przybory myśliwskie poleca

Sp.Jasiński, handel żelaza

Ogłoszenie!

Refleksje te się tylko na kandydatów takich, którzy już w urzędach budowlan. pracowali. Pierwszeństwo mają inwalidzi wojenni. Pobory według grupy XII pragmatyki państwowej oraz dodatek komunalny w wys. 15%.

Zgłoszenia, wraz z odpisami świadectw należy nadysłać do Magistratu we Wrzesni.
Wrzesnio, dnia 25. lipca 1925 r.

L. dz. 4913/25 L. Soltysiak

Licytacja drzewa opałowego

odbędzie się
w poniedziałek, dnia 10 sierpnia rb.
o godz. 9 przedp. w lokalu licytacyjnym w Czeszewie.
Handlarze drzewa od licytacji wykluczeni.
Nadleśnictwo Państwowe Czeszewo.

Roczne Walne Zebranie

Bractwa Strzeleckiego we Wrześni
odbędzie się
w środę, dnia 5 sierpnia rb.
o godz. 8 w. w salce posiedzeń p. M. Trappczyńskiego
z nast. porządkiem obrad:

1. Zagalenie.
2. Odczytanie protokołu.
3. Stawozdanie skarbnika.
4. Komunikaty zarządu.
5. Wybór sekretarza.
6. Wybór skarbnika.
7. Wybór kapitana.
8. Uzupełnienie statutu.
9. Urządzenie strzelania żniwnego.
10. Uregulowanie składek.
11. Wolne głosy.
12. Zamknięcie.

O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.